

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000227

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-02-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Димарська Олександра Зіновіївна

2. Oleksandra Z. Dymarska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-7275-9405

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 19-03-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Комунальне некомерційне підприємство "Київська міська клінічна лікарня №5" Виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Код за ЄДРПОУ: 00185028

Місцезнаходження: вул. Відпочинку 11, Київ, 03115, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11867

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.48, 76.29.48.21, 76.29.48.07

Тема дисертації:

1. Оптимізація тактики ведення жінок репродуктивного віку з ендометріомами яєчників
2. Optimization of Management Strategies for Women of Reproductive age with ovarian endometriomas

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено вирішенню актуальної проблеми підвищення ефективності діагностики та лікування ендометріом яєчників у жінок репродуктивного віку шляхом наукового обґрунтування, створення та впровадження удосконаленого алгоритму сучасних діагностичних і лікувальнопрофілактичних заходів, побудованих на всебічному аналізі стану оваріального резерву та його змін до і після оперативного втручання. У дослідженні доведено практичну вагомість персоніфікованого підходу до вибору оптимальної тактики ведення пацієнток з ендометріомами, що передбачає інтегровану інтерпретацію гормональних маркерів та ехографічних характеристик оваріального резерву. Ендометріоз є однією з найбільш актуальних проблем сучасної гінекології, посідаючи провідні позиції у структурі гінекологічної патології та вражаючи до 65,0% жінок репродуктивного віку. Значна його поширеність, високий відсоток непліддя, хронічні тазові болі та виражений вплив на якість життя визначають ендометріоз як важливу медико-соціальну проблему.

Ендометріоми становлять до 35,0% доброякісних кіст яєчників і спостерігаються майже у половини пацієток з ендометріозом, спричиняють зниження оваріального резерву як унаслідок самої патології, так і після хірургічного лікування, зокрема лапароскопічного стріпінгу, який залишається «золотим стандартом», але може призводити до втрати функціональної тканини яєчника. Збереження оваріального резерву є ключовим завданням сучасної гінекології, проте механізми його зниження, оптимальні підходи до хірургії та чіткі критерії вибору тактики лікування залишаються недостатньо визначеними. Нагальною потребою є вдосконалення методів оцінки оваріального резерву та уточнення можливостей 3D трансвагінальної ехографії з доплерометрією, враховуючи показники маркерів гормонального гомеостазу, для комплексного аналізу функціонального стану яєчників та оваріального резерву. При вивченні літератури ми не знайшли робіт про визначення рівня ендогенної інтоксикації у жінок з ендометріомами в залежності від виду енергії, використаної при проведенні оперативного лікування. Наявність ендотоксичної агресії з вогнища пухлини яєчника на тлі оперативного лікування обумовлює виникнення синдрому взаємного обтяження та є потужним чинником ризику розвитку ускладнень. Водночас, відсутність уніфікованих стандартів щадних органозберігаючих оперативних втручань погіршує прогноз репродуктивної функції. У даному контексті розробка та впровадження алгоритму сучасних діагностичних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на максимальне збереження оваріального резерву в жінок з ендометріомами, є науково й практично обґрунтованою та має важливе значення для підвищення ефективності лікування та зниження частоти звернення до допоміжних репродуктивних технологій. Мета дослідження: підвищення ефективності лікування ендометріом яєчників у жінок репродуктивного віку шляхом розробки та впровадження алгоритму сучасних діагностичних і лікувально-профілактичних заходів з урахуванням показників оваріального резерву. Завдання дослідження: 1. Проаналізувати клініко-епідеміологічні та медико-соціальні характеристики перебігу ендометріїдної хвороби у жінок репродуктивного віку з ендометріомами яєчників шляхом проведення структурованого медикосоціального аудиту. 2. Оцінити морфофункціональні характеристики фолікулярного апарату у пацієток з ендометріомами яєчників із застосуванням 3D-трансвагінальної ехографії в режимах кольорового та енергетичного доплерів до і після хірургічного лікування. 3. Вивчити стан гормонального гомеостазу у жінок репродуктивного віку до та після хірургічного лікування ендометріом яєчників залежно від використаних методів гемостазу. 4. Дослідити показники оваріального резерву у жінок репродуктивного віку до та після хірургічного лікування ендометріом яєчників залежно від використаних методів гемостазу та технік цистектомії. 5. Визначити рівні продуктів деструкції тканин у плазмі крові після хірургічного лікування ендометріом яєчників з урахуванням типу енергії, застосованої інтраопераційно для досягнення гемостазу. 6. Провести порівняльний аналіз патоморфологічних змін тканин яєчника та капсули ендометріоми у взаємозв'язку з технологічними параметрами оперативного втручання. 7. На підставі отриманих результатів розробити та впровадити алгоритм сучасних діагностичних і лікувально-профілактичних заходів для пацієток репродуктивного віку з ендометріомами яєчників та оцінити його ефективність в аспекті збереження репродуктивного потенціалу.

2. This thesis is devoted to solving the urgent problem of increasing the efficiency of diagnostics and treatment of ovarian endometriomas in women of reproductive age by scientifically substantiating, creating and implementing an improved algorithm of modern diagnostic and therapeutic and preventive measures, built on a comprehensive analysis of the state of the ovarian reserve and its changes before and after surgery. The study proves the practical importance of a personalized approach to choosing the optimal tactics of managing patients with endometriomas, which involves an integrated interpretation of hormonal markers and ultrasound characteristics of the ovarian reserve. Endometriosis is one of the most actual problems of modern gynecology, which occupies a leading position in the structure of gynecological pathology and affecting up to 65.0% of women of reproductive age. Its significant prevalence, high percentage of infertility, chronic pelvic pain and pronounced impact on the life quality define endometriosis as an important medical and social problem. Endometriomas account for up to 35.0% of benign ovarian cysts and are observed in almost half of patients with endometriosis, causing a decrease in ovarian reserve both as a result of the pathology itself and after surgical treatment, in particular laparoscopic stripping, which remains the "gold standard", but can lead to the loss of functional ovarian tissue. Preservation of ovarian

reserve is a key task of modern gynecology, but the mechanisms of its reduction, optimal approaches to surgery and clear criteria for choosing treatment tactics remain poorly defined. There is an urgent need to improve methods for assessing ovarian reserve and clarify the capabilities of 3D transvaginal ultrasound with Doppler, taking into account indicators of hormonal homeostasis markers, for a comprehensive analysis of the functional state of the ovaries and ovarian reserve. Literature did not reveal any works on determining the level of endogenous intoxication in women with endometriomas depending on the type of energy used during surgical treatment. The presence of endotoxin aggression from the focus of the ovarian tumor against the background of surgical treatment causes the occurrence of a syndrome of mutual burden and is a powerful risk factor for the development of complications. At the same time, the lack of unified standards for sparing organpreserving surgical interventions worsens the prognosis of reproductive function. In this context, the development and implementation of an algorithm of modern diagnostic and therapeutic and preventive measures aimed at maximum preservation of ovarian reserve in women with endometriomas is scientifically and practically justified and is of great importance for increasing the effectiveness of treatment and reducing the frequency of resorting to assisted reproductive technologies. The purpose of the study: to increase the effectiveness of the treatment of ovarian endometriomas in women of reproductive age by developing and implementing an algorithm of modern diagnostic and therapeutic and preventive measures taking into account ovarian reserve indicators. Objectives of the research: 1. To analyze the clinical, epidemiological and medico-social characteristics of the course of endometrioid disease in women of reproductive age with ovarian endometriomas by conducting a structured medico-social audit. 2. To assess the morphofunctional characteristics of the follicular apparatus in patients with ovarian endometriomas using 3D transvaginal ultrasound in color and power Doppler modes before and after surgical treatment. 3. To study the state of hormonal homeostasis in women of reproductive age before and after surgical treatment of ovarian endometriomas depending on the hemostasis methods used. 4. To investigate ovarian reserve indicators in women of reproductive age before and after surgical treatment of ovarian endometriomas depending on the hemostasis methods and cystectomy techniques used. 5. To determine the levels of tissue destruction products in blood plasma after surgical treatment of ovarian endometriomas, taking into account the type of energy applied intraoperatively to achieve hemostasis. 6. To conduct a comparative analysis of pathomorphological changes in ovarian tissues and endometrioma capsule in relation to the technological parameters of surgical intervention. 7. Based on the results obtained, develop and implement an algorithm of modern diagnostic and therapeutic and preventive measures for patients of reproductive age with ovarian endometriomas and evaluate its effectiveness in terms of preserving reproductive potential.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Aidyn G. Salmanov, Volodymyr V. Artyomenko, Victor O. Rud, Olena A. Dyndar, Oleksandra Z. Dymarska et al. (2024). Pregnancy outcomes after assisted reproductive technology among women with endometriosis in Ukraine: results a multicenter study. *Wiadomości Lekarskie Medical Advances*, 77 (7), 1303-1310. <https://doi.org/10.36740/WLek202407101>
- Dyndar O.A., Dymarska O.Z. (2024). Medical-social audit of reproductive age women with ovarian endometrioma. *Medical Science of Ukraine (MSU)*, 20 (1): 4-11. <https://doi.org/10.32345/2664-4738.1.2024.01>

- Диндар О.А., Димарська О.З. (2024). Оцінювання рівня ендогенної інтоксикації в жінок репродуктивного віку після оперативного лікування ендометріом. *Ukrainian Journal Health of Woman*, 4 (173), 15-20. [https://doi.org/10.15574/HW.2024.4\(173\).1520](https://doi.org/10.15574/HW.2024.4(173).1520)
- Диндар О.А., Димарська О.З. (2025). Визначення ступеня деструкції тканин яєчників внаслідок оперативного лікування ендометріом у жінок репродуктивного віку. *Medical Science of Ukraine (MSU)*, 21 (1), 12-19. <https://doi.org/10.32345/2664-4738.1.2025.02>
- Aidyn G. Salmanov, Volodymyr V. Artyomenko, Olena A. Dyndar, Oleksandra Z. Dymarska et. al. (2024). Complications in gynecological surgeries in Ukraine: results a multicenter study. *Pol Merkur Lek*, 52(5), 505-511. <https://doi.org/10.36740/Merkur202405115>
- Диндар, О., Димарська, О., & Олешко, В. (2024). Характеристика репродуктивного потенціалу жінок з ендометріомами яєчників. *Репродуктивне здоров'я жінки*, (4), 46-52. <https://doi.org/10.30841/2708-8731.4.2024.308995>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U100869; 0124U001136

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Диндар Олена Анатоліївна
2. Olena A. Dyndar

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0440-0410

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Потапова Лілія Вікторівна

2. Liliia V. Potarova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2022-5333

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рожковська Наталя Миколаївна

2. Natalia M. Rozhkovska

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7860-3272

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Майданник Ігор Віталійович

2. Ihor V. Maidannyk

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0849-0406

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ЧОРНА ОЛЕНА ОЛЕКСАНДРІВНА

2. Olena O. Chorna

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9137-5056

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бенюк Василь Олексійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бенюк Василь Олексійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна